

OBSAH

PREDHOVOR

1.VEDA	16
1.1. Vznik a funkcia paradigiem	18
1.2. Veda a jej podoby	20
1.3. Logický pozitivizmus	28
1.4. Teória vedy	30
1.5. Výskum	36
1.6. Metóda (vo vede a výskume)	39
1.7. Čo je to veda v spoločenských (sociálnych) vedách?	49
1.7.1. Spoločenskovedné zákony a teórie.....	56
2.Metodológia	60
2.1. Validita	62
2.2. Reliabilita	65
2.3. Klasifikácia	66
2.4. Explikácia	68
2.4.1. Presnosť spoločenskovedných pojmov	70
2.4.2. Jednoznačnosť spoločenskovedných pojmov	71
2.5. Axiomatizácia	72
2.5.1. Z histórie axióm	75
2.6. Formalizácia	76
2.7. Kvantitatívne postupy	79
2.7.1. Požiadavky na kvantitatívne postupy v spoločenskovednom výskume	79
2.7.2. Postuláty kvantitatívneho prístupu (v spoločenskovednom výskume)	80
2.8. Operacionalizácia	82
3. Ďalšie významné pojmy kvantitatívneho výskumu	86
3.1. Pravdepodobnosť	86
3.2. Znak	87
3.2.1. Konštrukty	89
3.3. Indikátor	91
3.4. Štandardizácia	93
3.5. Explorácia	94
3.6. Triangulácia	96

3.7. Axiomatizácia	97
3.8. Teoréma	97
3.9. Teória	97
3.9.1. Modely v teóriach spoločenských vied	103
3.9.2. Autopoietické systémy v spoločenskovedných teóriach	105
3.9.3. K otázkam „zakotvenej teórie“	114
 4. K otázkam komplementarity kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu v spoločenských vedách	116
4.1. K všeobecným metodologickým otázkam	116
4.1.1. Bayesianizmus	117
4.1.2. Vedecká skromnosť	123
4.2. Kvantitatívne a kvalitatívne prístupy	124
4.3. K otázkam komplementarity	135
4.4. Závery	139
 5. Stratégia kvantitatívnych metód výskumu	140
5.1. Formulácia problému	144
5.2. Heuristická fáza	147
5.3. Formulovanie hypotéz	148
5.3.1. Vedeckovýskumná hypotéza (domnienka)	148
5.3.2. Meranie	155
5.4. Výber metód a konštrukcia nástrojov merania, techník	157
5.4.1. Pozorovanie	158
5.4.2. Rozhovor	161
5.4.2.1. Vedenie rozhovoru	161
5.4.2.2. Fókusové interview	165
5.4.3. Dotazník	165
5.4.3.1. Všeobecne o dotazníku	165
5.4.3.2. Príprava a skladba dotazníka	167
5.4.4. Štúdium dokumentov (obsahová analýza)	172
5.4.5. Experiment (experimentálna metóda)	174
5.4.6. Expertné odhady	175
5.5. Pilotáž, sondáž a predvýskum	179
5.6. Stanovenie výberového súboru	180
5.6.1. Pojmy základný a výberový súbor	180
5.6.2. Náhodný a zámerný výber	181
5.6.3. Stratifikovaný, štrukturovaný výber	183
5.6.4. Reprezentatívny výber	183
5.6.5. Výberový súbor a jeho rozsah	184

5.7. Terénny zber dát	186
5.8. Predspracovanie a spracovanie dát	187
5.9. Interpretácia nameraných a vypočítaných hodnôt, verifikácia alebo falzifikácia hypotéz	190
5.9.1. Vysvetlenie a porozumenie	193
5.9.1.1. Porozumenie	195
5.9.2. Interpretácia	200
5.10. Závery výskumu	225
5.11. Neprípustné správanie v spoločenskovednom výskume	226
 6. Závery	228
 7. CONCLUSIONS	230
 8. Literatúra	232
 9. Index menný	249
 10. Prílohy	255
PRÍLOHA Č. 1	255
PRÍLOHA Č. 2	256
PRÍLOHA Č. 3	257
PRÍLOHA Č. 4	258
 Obrazové prílohy	269
Friedrich Ernst Daniel Schleiermacher	269
Thomas Bayes	270
Friedrich Wilhelm Joseph von Schelling	271
Charles Sanders Peirce	272
Edmund Husserl	273
Karl Jaspers	274
Werner Heisenberg	275
Ludwig Wittgenstein	276
Karl Raimund Popper	277
Paul von Lazarsfeld	278
Imre Lakatos	279
Carl Gustav Hempel	280
Paul Oppenheim	281
Émile Durkheim	282
Hans-Georg Gadamer	283

Paul Ricœur	284
Paul K. Feyerabend	285
Niklas Luhmann	286
Jürgen Habermas	287
Richard McKoy Rorty	288
Alexandre Koyré	289
Alfred Tarski	290
Wolfgang Stegmüller	291
Ilya Prigogine	292
Michael Polanyi	293
Karl Paul Polanyi	294
Vojtech Filkorn	295
Alexander Hirner	296
Peter Gavora	297